

A portrait of Karel Havlicek Borovský, a Czech writer and politician. He is shown from the chest up, wearing a dark coat over a white cravat and a red vest. He has light-colored, wavy hair and is looking slightly to the right.

*Kniha
Metternich
Biologický
otec českého
národního
obrození*

Miloš Zbránek

Přísně tajné drby

PŘÍSNĚ TAJNÉ

DRBY

Miloš Zbránek

Bylo osudové léto roku 1997, když Moravu zasáhly prudké povodně. Jednou z jejích obětí byl i nevelký železniční mostek u obce Petrov. Místní občané okamžitě informovali o jeho poškození správu železniční dopravní cesty. Vedoucí oddělení mostních konstrukcí ing. Karger, přední evropský expert v oboru padacích mostů, zprvu kategoricky odmítal místo prohlédnout.

„Zásadně nevstupuji na mosty, které jsem postavil. Nejsem sebevrah!“ prohlásil rozhodně.

Teprve, když byl ujištěn, že most byl postaven již v roce 1918 a navzdory 8 plánovaným revizím, se ho doposud ruka stavebníkova nedotkla, uvolil se mostní expert místo navštívit. A to bylo velkým štěstím pro naši historiografii. V troskách mostní konstrukce našel rozsáhlý spis napsaný posledním tajným vládním radou císaře Františka Josefa I. hrabětem Karlem Dynacleanem. Fakty nabitý spis objasňuje posledních 100 let dějin Rakouska-Uherka, které vedly k vzniku Československa. Odhalil a objasnil okolnosti mnoha významných historických událostí a zcela překopal některé mylné závěry, které dosud zaplevelují naše učebnice. Vděčíme za to poslednímu příslušníku rodu Dynacleanů, který spis ukryl, jak se domníval, na 10 let, kdy měla být provedena první větší rekonstrukce mostku, častým změnám finančních plánů, zcela neplánované velké vodě a v neposlední řadě nasazení a odvaze ing. Karger, které zapříčinily, že tento historický dokument vyšel na světlo světa, byť v roce 1997, namísto Dynacleanem předpokládaného roku 1929.

PROLOG

Tedy jak začít...snad pozdrav pán bůh. Snad vysvětlením, proč jsem se rozhodl, na konci svého dlouhého života sepsat svůj životní příběh, který je příběhem časů, jež dozajista budou jednou nazývány zlatými. Časy, kdy muži byli muži, ženy ženami, lid, tehdy vlastně poddaní, ctili svého panovníka, veřejné funkce byly přijímány pro prestiž a čest rodu a když už se tu a tam vyskytla nějaká úchylka, solidně se to tutlalo, a ne aby se s tím dotyčný chlubil.

Na svět jsem přišel 9. února roku 1824. Narodil jsem se stejného dne, co umřela blahoslavená vizionářka Kateřina Emmerichová. To, do jisté míry, poznamenalo můj život. Málo se o tom ví, ale blahoslavená Kateřina, v posledních chvílích svého života, předpověděla můj příchod na svět, když pravila, že v Zábludově přijde na svět syn velkého hřebce. Tato vize blahoslavené Kateřiny ušla pozornosti světa. Jednak nikdo nevěděl, kde a zda vůbec, je nějaký Zábludov, jednak pozornost světa upoutala jiná její vize, a to, že označila nějaký barák v Efezu, kde nikdy nebyla, za poslední bydliště Panny Marie. Nikoho nenapadlo se jí ptát na syna hřebce ze Zábludova, zvláště za situace, kdy blahoslavená Kateřina již byla vážně nemocna a popadla ji horkost. Podle svědků jí katolický lékař přiložil na tělo 7. února pijavice, aby srazil horečku. Avšak Kateřina posledních několik let trpěla výskytem četných stigmat a neměla krve nazbyt. 8. února tak pijavice pomřely hladu a následujícího dne zesnula i sama Kateřina. Nikdo se jí nestihl zeptat na význam její

„zábludovské“ vize, ba nikoho, kromě mého otce, to nikdy nezajímalo, všichni se pídili jen po tom baráku v Efezu.

A propos, můj otec. Nutno hned od začátku připomenout, že mé narození bylo jen pokračováním levobočné dynastie. Můj otec, kterého tak budu i nadále nazývat, neboť mi vskutku otcem byl a dobrým, se nijak nezasloužil o mé zplození. Avšak nevadilo mu to. Díky levobočkovství povznesl svůj, již skoro zapomenutý a příznejme si, i nevýznamný rod do nevídaných výšin a dosáhl majetku a vlivu, na jaký by při počestném životě nemohl pomyslet. Takže jsem to byl já, kdo hraběti Jáchymu Dynacleanovi ze Zábludova, pomohl k statkům a společenskému vzestupu. Nicméně, má zásluha byla značně omezena a má vůle neměla se společenským vzestupem Dynacleanů co dělat. Ta vůle byla v rukou, či spíše v jiném údu, knížete Metternicha, jenž oplodnil mou matku, nemanželskou dceru grófa Andrásyho. Kníže Metternich byl známý samec, ovšem obtěžkání 14. leté novicky při inspekci kláštera, to byla přeci jen dost silná káva. Stálo to dost peněz (Metternicha), ututlat skandál a sehnat ženicha, nicméně u císaře Františka I. byl Metternich náramně dobře zapsán, a to nakonec prospělo nejen jemu, ale i domnělému otcimému otci. Církevní výtku nějak přežil, klášteru věnoval tučný (Metternichův) dar a sám získal vliv u císaře a majetky nejen od Metternicha, ale jako věno také od nešťastného, avšak bohatého uherského rodu Andrásyů, z kterého pocházela má milovaná matka. Proč nešťastného? No o tom v další kapitole.

I. PŘÍPAD PROGRESIVNÍHO RABÍNA

Rabín Avichai z Leopoldstadu byl velmi loajální člověk. Upřímně miloval císaře Josefa II. za to, že vydal toleranční patent a umožnil tak židům vyjít z izolace. Svou vděčnost Habsburskému panovníkovi vyjádřil tak, že všechny čtyři své syny pojmenoval Josef. Při porodu toho čtvrtého zemřela jeho manželka, a tak byla nadprodukce Josefů v rodině rabína zastavena. Obětavý vdovec se sám vzorně staral o své potomky a statečně nesl svůj úděl. Roku 1807 se na něj usmálo štěstí a mohl se účastnit cesty do Londýna, kterou hradil jistý bohatý židovský obchodník. Krom pamětihodností uzřel v Londýně pravý zázrak – první plynové osvětlení.

To zcela změnilo rabínův život. Byl jako posedlý. Stále mluvil jen o plynu a jeho využití, o zářících nočních ulicích velkoměst. Pokud jen přesvědčoval starší leopoldstadské židovské obce, aby investovali do výroby plynu, nesli to jeho sousedé s pochopením, když otázku výhodnosti takové investice zmiňoval v průběhu sobotní bohoslužby, již se mnozí ošívali, ale když při obřízce dal novorozenému synovi notáře Kaceva jméno Svítiplyn namísto David, pohár přetekl. Pod hrozbou hrubého násilí donutili starší obce rabína ke konverzi na katolictví a poté jej s hanbou vyhnali z Leopoldstadu. Ještě když odcházel, naposledy se otočil ke svým sousedům, ujistiv se, že je mimo dosah kamenů i u těch nejzdatnějších vrhačů a mohutným hlasem zvolal: „I já pravím vám, že v plynu je budoucnost nejen vás, ale celého židovstva!!“

Pak opustiv Leopoldstad i své syny, vyrazil spěšně směrem k Pešti a více jej v rodné obci nikdo nespatriil.

Gróf Andrassy již delší dobu sháněl solidního učitele pro svou šestnáctiletou dceru a byl proto nadšen, když se v jeho rezidenci v Pešti objevil učitel Hans Zimmerman z Vídně. Byl to člověk postarší, seriózní, vzdělaný a jazykově velmi dobře vybavený. Dobrý katolík a skvělý pedagog, neboť znuděná šlechtická dcerka, která se stala postrachem klášterních učitelů, pojednou se začala na výuku těšit. Byl proto velmi zmaten, když jednoho dne dobře placený učitel bez vysvětlení zmizel, a to dokonce těsně před výplatou. Gróf Andrassy byl vždy velmi znepokojen, když některým událostem a jednáním nemohl přijít na kloub. V tomto jediném případě byl však ještě více znepokojen, když věci na kloub přišel. To se stalo pár týdnů po záhadném zmizení učitele, když se břicho jeho dcery počalo povážlivě zakulacovat. Tu grófovi konečně docvakly souvislosti a jal se pátrat po nehodném učiteli. Neměl tak činiti. Učitele stejně nevypátral, ale dopátral se jeho minulosti. Zjištění, že dobrým katolíkem je jen krátce a že se ve skutečnosti jedná o padlého rabína a otce čtyř, dosud stále židovských synů, jej zlomilo. Gróf Andrassy, uherský magnát a císařský generál byl totiž trochu antisemita. Aby zmírnil rodinnou hanbu, dal rozhlásit, že otcem dítěte jeho dcery je on sám a očekávané mimino je plodem incestu. Poté nasedl na svého koně a vydal se tryskem ke svému regimentu, dlícímu poblíž Vídně, chystajícímu se utkat v bitvě s vojskem Napoleonovým. Rozhodl se ukončit svůj život, pokud možno, čestně a statečně tak, že padne v boji. Proto jakmile uviděl první francouzský bodák, nerozmýšlel se a plným

tryskem se rozjel, vystavující proti němu svou mužnou hrud'. Tak zemřel hrdina a domnělý chlípník, který věšel do podvědomí císařského dvora jako otec nemanželské dcery, kterou zplodil se svou dcerou manželskou a stal se tak dědečkem i otcem v jedné osobě. Aby nedošlo k poskvrně na pověsti rodu, přistoupil císařský dvůr k vytvoření legendy o hrdinném padnutí grófa v boji.

Vojín Henry Peugeot byl značně zmaten. Nastoupil do strážní služby před pár hodinami a jako obvykle hlídal skladiště sena pro koně. Zdřímnul si jen na chvíli a když se po krátkém mikro spánku probрал, na bodáku jeho pušky byl napíchnutý rakouský generál. Nejevil známky života a mlynářský synek, toho času v uniformě francouzského vojska, moudře usoudil, že by nebylo dobré uvádět pravdivou verzi události. Nahlásil proto, že při výkonu strážní služby narazil na rakouského sabotéra, snažícího se ukrást píci pro koně a útokem na zteč jej zneškodnil. O pár kilometrů dál si v hlavním stanu Napoleon marně lámal hlavu, proč se osobně generál rakouské armády vypravil krást seno nepříteli. Na nic nepřišel a poznamenal si proto, že hloupost rakouských generálů je konstanta, s kterou je nutné počítat. Nicméně ocenil kuráž vojína Pegueota a s poctami jej propustil do civilu. Mladý Peugeot se tak mohl vrátit do rodného mlýna a věnovat se své zálibě – nákresům podivných konstrukcí podivných strojů. Kromě jiného byl do budoucna ušetřen účasti na Napoleonově ruském výletu. Dne 6. července 1809 Rakousko, již bez zesnulého generála Andrásyho, prohrálo bitvu u Wagramu a téhož dne se dceři generála Andrásyho narodila holčička, která byla, podle

všeobecného mylného přesvědčení, grófovou vnučkou a dcerou zároveň.

II. PŘÍPAD RÝNSKÉHO KNÍŽETE

Ztracená bitva u Wagramu byla katastrofou pro Rakousko, stála však na počátku skvělé kariéry mého biologického otce. Jeho rodina přišla do říše z Porýní. Nebyla nijak majetná, a i o to málo co měla, ji připravily napoleonské války. Byl to nechtě opět Napoleon, kdo nastartoval Metternichovu kariéru a cestu k bohatství. Metternich byl v Rakousku stále považován za přivandrovalce a domácí šlechta, hlavně ten nepřijemný Kolowrat, mu to dávala najevo. Není divu, že můj biologický otec hledal úniku v přátelštějším prostředí. U ctihodných aristokratů jej nenalézal, úspěšná kariéra diplomata v tomto ohledu nijak nepomohla náklonnosti ostatních urozených mužů říše, a tak zbyly jen urozené ženy. A protože můj biologický otec netrpěl přehnanými předsudky, nalézal rád souznění i u žen neurozených, avšak s náležitými fyzickými předpoklady. Netřeba dodávat, že jeho úspěchy na tomto poli, ač většinu dokázal skromně utajit, nepřispěly k Metternichově oblibě u jiných urozenců u dvora. Dlužno podotknout, že dalším limitujícím faktorem pro jeho oblíbenost, bylo jeho nechutné zbohatnutí. A to ještě nedosáhl maxima. Značná část jeho jmění padla za oběť následkům jeho životního stylu. Když totiž došlo k nehodě a nehody se mu pravda nevyhýbaly, byl natolik čestný, že se snažil o následky svých nehod materiálně postarat a zajistit jim co možná nejlepší živobytí. To byl ostatně i můj případ.

Jmenování ministrem zahraničí zastihlo knížete Metternicha v Praze, kde měl rozpracovánu ženu obchodníka s moukou Annu Máchovou. V době narození svého levobočka Ignáce, již dlel u dvora ve Vídni, avšak synkovi z chudé rodiny bývalého mlynáře zajistil studium na prestižních středních školách i universitě. Jeho nehody zdědily po Metternichovi talent, zvědavost a inteligenci, bohužel také byly geneticky zatíženy těžko potlačitelným chťicem. To byl i případ jeho syna Ignáce Máchy, který zemřel v mladém věku na infekci, oficiálně ze zkažené vody, avšak ve skutečnosti se ušoustal k smrti. To si již říkal Karel Hynek. Jak plyne ze ztraceného Metternichova deníku, který ovšem můj otec skrýval na zábludovském panství, toho roku se knížeti narodily ještě dvojčata Erbanova v Miletíně. Svobodná matka Novotná povila dcerušku Barborku ve Vídni roku 1820 a o rok později se narodil další synek Karel v Borové u Německého Brodu. Jak si poznamenal můj otec, Metternich byl otcem českého národního obrození, myšleno doslovně. Aby dodržel tradici, rozhodl, že mne pojmenuje jménem Karel, jako všechny ostatní nemanželské syny knížete. Tedy ty, o kterých věděl.

Rok 1810 byl pro knížete Metternicha opravdu rokem plodným, jeden z těchto plodů mu však mohl zlomit vaz. Byla krásná, okouzlující, vzdělaná a jak se zmiňoval ve svém deníku kníže, také náležitě náruživá a urozená. Urozená byla až moc. Řeč je o dceři samotného císaře Františka I., Marii Luise. Toto Metternichovo krátké, leč intenzivní dobrodružství by mu v Habsburském domě určitě neprosperovalo. Naštěstí, krátce předtím, Rakousko drtivě prohrálo válku. Válku prohrálo s Francouzi, Francouze vedl Napoleon.

Rakousko chtělo co nejvýhodnější kapitulací podmínky a Napoleon, chtěl založit dynastii, jenže neměl děcko. Metternich dokázal zařídit vše. A tak narychlo (a bylo věru proč spěchat) proběhly zásnuby a hned poté slavná svatba princezny Marie Luisy Habsburské a Napoleona Bonaparte v Paříži. Na apríla žertěři konají žertovné kousky. Srandista Metternich zařídil na apríla 1810 sňatek Marie Luisy a Napoleona. Císař František byl náramně spokojen, mírová smlouva byla přijatelná, Napoleon byl náramně spokojen, neboť jeho choť byla nebývale půvabná, jen Marie Luisa byla nasraná jak carský důstojník, protože její milovaný kníže ji, jak se neurozeně vyjádřila těsně po svatební noci, „donutil vlézt do postele toho korsického kozomrda“.

Ani radostná událost, narození dědice trůnu, situaci nijak nezměnila. Napoleon byl samým štěstím bez sebe, že mu manželka povila malého Metternicha. Marie Luisa byla se sebou spokojena, že splnila svou úlohu, dát Napoleonovi syna, aniž by jí tento v tom, jakkoliv pomohl. Šťasten byl i Metternich, zachovával však diplomatickou zdrženlivost. Henry Peugeot, voják v záloze, sestrojil a daroval malému Napoleonovi pozoruhodný strojek, totiž tříkolku, která se uváděla do pohybu šlapáním a dosahovala pozoruhodné rychlosti. Mladý Napoleon byl však ještě příliš malý, ale oblíbil si ji jeho otec (myšlen tedy Napoleon) a ve volných chvílích na ní rejdil po chodbách a nádvořích Louvru.

Mezi manželi to ale neklapalo. Marie Luisa byla vůči Napoleonovi poněkud chladná a lhala mu, že koneckonců svůj hlavní úkol – dát mu dědice, již splnila a víc nemá od ní nic čekat. Když jednou nevydržela neustálé naléhání Napoleona, aby plnila svou manželskou

povinnost, vyžáhla na ex láhev koňaku, ohnula se přes barokní křeslo v přijímacím salonu s tím, ať ji Napoleon laskavě vzbudí, až bude hotov. Ta situace Napoleona přiváděla k zoufalství a uznal, že vychovávat syna v takové atmosféře by nebylo dobré. Mohl by nabýt dojmu, že nejmocnější muž Evropy je zoufalý sexuální loudil. Proto souhlasil s návrhem Marie Luisy, aby byl synek dán na výchovu do Vídně k dědečkovi Františkovi.

„Konec konců,“ pravila Marie Luisa, „udělal jsi z mého otce panovníka druhého řádu. Nemusí se zabývat evropskou politikou, a tak bude dobrým dědečkem. Ty bys na syna stejně čas neměl.“ A tak malé batole Napoleonské putovalo do Rakous.

Pokud Napoleon doufal, že odsun batolete by mohl nějak vylepšit jeho manželské soužití, hrubě se mýlil. Marie Luisa byla stále chladná a odmítavá. S potěšením proto naslouchal důvěrným radám markýzy de Valméz. Mělo to ovšem háček, o kterém Napoleon neměl tušení. Mladičká markýza se do Francie přistěhovala teprve nedávno, když se provdala za stárnoucího markýze Daniela de Valméz. Ten byl úchylný jako každý jiný Francouz, jeho libůstky však byly přeci jen přes čáru. Příbuzenstvu dalo hodně práce, aby mu rozmluvilo jeho nápad, pojmout za manželku siamské dvojče z Filipín. Ze sňatku nakonec sešlo ne ani tak proto, že by se starý markýz nechal přesvědčit, ale proto, že zjistil, že jeho vyvolená(é) má sice dvě hlavy a čtyři ruce, ovšem vagínu jen jednu. Tím v jeho očích padla její hlavní přednost a důvod k uzavření sňatku.

Příbuzenstvo však nadále trnulo, s čím markýz přijde příště, neboť stále toužil po ženitbě. Proto se všem ulevilo, když oznámil, že za

manželku pojme 18. letou uherskou šlechtičnu, která už má za sebou jeden porod, ale děcko pohodila do kláštera, protože jeho otcem je její otec. Co je to nějaký incest proti babě s dvěma vagínami. Ano, tušíš správně milý čtenáři. Ona markýza se za svobodna jmenovala Andrásy a byla nejen mou babičkou, ale také spojkou, ba neřkuli agentkou knížete Metternicha a Marie Luisy. Rady a útěchy, které dávala Napoleonovi tak byly radami dávanými mu samotným Metternichem.

„Tobě, císaři, může pomoci jen chozrazčot,“ pravila jednou Napoleonovi, když si opět zoufal na chladem své manželky.

„Cho... co...? Co to proboha je?“ otázal se Napoleon udiveně tak, jak by se otázal každý příčetný člověk.

„Vzácný kořen, něco jako divoká petržel. Když jsem byla malá, tak u nás byl před bitvou u Slavkova hostem nějaký ruský generál a vyprávěl o něm mému otci. Ten kořen roste jen na jednom místě na světě, ve vesnici Borodino blízko Moskvy. Když se muž vykoupe v odvaru z tohoto kořene, každá žena mu podlehne ještě týden po koupeli. Jsem si jistá, že ten generál daroval mému otci kus kořene, a to prase se vykouvalo, než jsem počala, já nebohá,“ zaštkala markýza a vyplakala se Napoleonovi na rameni. Měl co dělat, aby tu lhářku uklidnil.

U Andrásyů opravdu byl kdysi na návštěvě jistý ruský šlechtic, ale to byla jediná pravdivá informace, kterou mu sdělila. A pak snad to ruské slovo, jediné, které pochytala, ač netušila, co znamená, mělo-li vůbec nějaký význam.

Tak, či onak, Napoleon se po onom rozhovoru vrhl k válečným mapám a jal se sprádat bitevní plány. V březnu 1812 konala se v Paříži slavná přehlídka půlmilionové armády. V jejím čele mašíroval elitní pěší pluk voltžérů a před ním jel na Pegueotově tříkolce samotný Napoleon.

„Je to dobré, Napoleon zešílel a táhne na Moskvu,“ hlásil v tajné depeši do Londýna neznámý výkonný britský špion.

„Proč na Moskvu, a ne na Petrohrad?“

„Prý kvůli petrželi, zdroje jsou zmatené.“

„Je to dobré, manželství s kozomrdem mám snad za sebou,“ psala v tajné depeši Marie Luisa Metternichovi.

„Je to dobré. Císař František poskytne Napoleonovi na pomoc vojenský oddíl pod velením Schwarzenberga, ten zatím všechny bitvy prohrál,“ napsal Metternich v tajné depeši Marii Luise.

„Chce nějaký chozrazčot, jinak bude válka,“ hlásil carovi ruský vyslanec.

„Já bych mu ho kurva dal, ale co to je?“

„Tak prý tedy válka.“

A tak na počátku roku 1812 má biologická rodina zahýbala dějinami. Ne naposledy.

III. PŘÍPAD BEZVÝZNAMNÉHO RODU

Zatímco má rodina biologická na počátku 19. století rázně vstoupila na jeviště dějin, rod mého úředního otce bez zájmu historie přežíval v malém údolí pod jesenickými horami. V tomto kraji nejvýznamnějšími rody byli Žerotínové a později Liechtensteinové a ani oni si nevšimli existence malého údolí mezi městem Šumperk a vsí Bludov stranou hlavní cesty. Objevili jej asi 100 let po objevení Austrálie a zjistili, že už tam sídlí Dynacleanové. Rozloha toho území a jeho úrodnost jim nestály za žádnou akci. Hlavní zemědělskou plodinou bylo plevelné stromoví a křoviska, které sice dobře hořelo, ale jinak nebylo k užitku. Dynacleanové se sice pyšnili dlouhou historií, leč důkazy o tom žádné nebyly. Rodový archiv byl údajně zničen za třicetileté války, a tak první písemné záznamy o rodu Dynacleanů se datují až z dob po vestfálském míru. Rozloha panství nebyla velká, polnosti málo úrodné a lesy, pokud se těch pár stromů dalo lesem nazvat, byly řídké. Největším zvířetem obývajícím Dynacleanovské lesy byly zatoulané kočky z nedaleké usedlosti sedláka Pářala. Tradiční podzimní hony proto nebyly nijak zvlášť navštěvované a ani o následné zvěřinové hody nebyl mezi lidmi zájem.

Jak už bylo řečeno, rodinný archiv Dynacleanů byl zničen za třicetileté války, neví se tedy přesně, kdy se Dynacleanové v Zábłudově usadili. Stavba sídla unikla pozornosti okolí. Ani co do finanční síly na tom Dynacleanové nebyli nijak oslnivě. Zemědělské

výnosy stačily sotva pokrýt vlastní spotřebu, a tak hlavním zdrojem financí se stal obchod s palivovým dřívím z plevelných stromů. Výrazně se finanční situace rodu zlepšila od roku 1678, kdy se Dynacleanové stali výlučnými dodavateli palivového dříví pro Jindřicha Bobliga, vrchního vyšetřovatele čarodějnických procesů v nedalekých Velkých Losínách. To byly první zlaté časy rodu. Ty druhé mají souvislost s neposedným poklopцем knížete Metternicha a mým narozením. Sňatkem s vnučkodcerou grófa Andrásyho můj otec dosáhl na hraběcí titul. Ne všichni to respektovali. Mé vzpomínky na jinak šťastné dětství jsou zakaleny vzpomínkami na nejbližšího souseda sedláka Páťala, který neměl mého otce rád. Zásadně jej (a později i mne) tituloval jako „hrábě“. Žádnou úctu k urozenému stavu naší rodiny nepociťoval. „Hovno hrábě, obyčejnej zeman je to, a ještě hulvát,“ nechával se často slyšet.

S tím hulvátstvím se to má takhle. Můj otec má vybranou mluvu, ale nepřátelský svár mezi našimi rodinami vznikl dávno před jeho narozením. Když v roce 1781 císař Josef zrušil nevolnictví, napsal mu můj praděd dopis, ve kterém jej žádal, aby se zrušení netýkalo sedláka Páťala (dědy onoho Páťala, kterého jsem znal). Je prý neuctivý, vzpurný a nerespektuje vrchnost.

„Milý zeman Dynaclean,“ odepsal mu císař Josef II. „Se zájmem jsme přečetli Tvůj dopis, ale bohužel, Tvému podnětu nelze vyhovět. Nejenže nemůžeme nevolnictví zrušit jen pro někoho, ale v případě Tvého souseda Páťala, jsme ani nic nezrušili, neboť tento ani nevolníkem nebyl. Jde o svobodného sedláka.“

„Vaše veličenstvo, v tom případě navrhuji, abyste na Páťala naopak nevolnictví uvalil. Jde o osobu drzou a rozvratný živel zesměšňující celý šlechtický stav, hlavně mě. Minulý týden mne navštívil Hans Georg Milka, výrobce čokolád ze Švýcar, a když jsem ho pozval na obhlídku mého stáda skotu, seznal jsem s hrůzou, že mé stádo je celé natřeno na fialovo. Pachatelem byl Páťal a zostudil mne před mým hostem.“

„Milý zeman Dynaclean, obáváme se, že ani tato zlomyslnost nestačí k znevolnění sedláka Páťala. Navíc máme informaci od šumperských radních, že tento sedlák dal na naše doporučení a začal pěstovat brambory. Prý má výtečné výsledky a zásobuje celý Šumperk. Máme oprávněnou obavu, že kdybychom ho znevolnili, tak se nám na brambory vysere. Naším úkolem je především dbát o blaho poddaných a předcházet případnému hladu. Tím tvým křácím poddané nenakrmíme. Mimochodem, natřít celé stádo, to musela být dřina. Způsobil-li ti Páťal škodu, obrať se na šumberský soud, on ho srovná.“

„Vaše veličenstvo, Milka už odjel do Švýcar a v noci na dnešek hustě pršelo. Obě moje krávy tak už mají původní barvu. Takže jsem v ~~prede~~ v důkazní nouzi a o soudu si můžu nechat zdát. Ten zmetek Páťal se mi bude dál škodolibě šklebit. Ke všemu zavřel kočky, takže letos ani hon nebude.“

Nějakou hrubou indiskrecí unikla korespondence z úředního spisu a její kopie se dostala do rukou Páťala. Od těch dob se táhne nepřátelství mezi oběma rody, a proto nazývá Páťal mého otce hulvátským zemanem.

„Mohu našemu synovi zajistit dobrou budoucnost u dvora,“
pronesl jednoho večera nad pohárem vína Metternich k mému otci.
„Přímluva svede mnoho, ale je nutné pocházet z dobrého rodu.“

„Pocházím z dobrého rodu, starobylého, ale všechny listiny se
ztratily za třicetileté války.“

„Dobrá pohádka, ale s tou nevystačíme. Listiny se musí najít.“

„Musí najít...? Ale co když už neexistují?“

„Proč by měly existovat? Stačí je najít. Náš rod je našel a jsem proto
knížetem, Habsburkové našli privilegium maius a stali se arcivévody,
a i Dynacleanové je musí najít a stanou se hrabaty.“

„No ale kde je mám hledat?“

„Musíme zaplatit hledače listin. Zním jednoho profíka, fakt třída,
kam kopne tam najde nějaký starý rukopis. Angažuji ho, ale ty mu
poskytněš byt a stravu, řekněme tak na tři měsíce, které potřebuje
k bádání. Jsem si jist, že ty listiny najde.“

A tak se můj otec seznámil s Václavem Václavovičem Hankou.
Hanka byl rusofil. Proto po ruském způsobu užíval prostřední jméno,
jež je zpotvořeným tvarem jména křestního, které nosil otec
dotyčného. Tvrdil, že jsme všichni Slované a měli bychom užívat
jména tak, jak je užívá největší slovanský národ. Sám tak důsledně
činil. Proto, když s otcem debatoval o historii, zásadně mluvil
o Zikmundu Karlovičovi, který dal upálit Husa, Jiřím
Viktorinovičovi husitském králi, či svatém Václavu Vratislavičovi,
patronovi země české. Můj otec z něj byl tak zmaten, že v jednom
z dopisů, kterým informoval knížete Metternicha o mém zdraví,
o mne psal jako o Karlu Metternichovičovi. Jeho dopis se dostal nějak

na veřejnost u vídeňského dvora, čímž byla dvorská elita velmi pobavena a mně později u dvora neřekl nikdo jinak než malej Metternich.

Václav Hanka nic nedlužil své pověsti úspěšného hledače ztracených dokumentů a byl na své úspěchy náležitě pyšný.

„Když něco hledám, tak to najdu, ty vaše rodové papíry najdu taky.“

V Zábludově pobyl šest měsíců, a ačkoliv můj otec přísahal, že prakticky nevytáhl paty ze Zábludova, po půl roce vítězoslavně představil rukopis, který našel v ruinách renesanční tvrze v nedaleké obci Vikýřovice.

„Ukryl to tam Komenský, který pracoval pro Karla staršího ze Žerotína, když musel prchnout ze země,“ vysvětloval Metternichovi svůj nález.

Zatímco můj otec nevěřičně valil bulvy na text rukopisu a marně přemýšlel, proč Komenský prchal od Žaclěře do Polska přes nějakou prdel v Jeseníkách a zrovna v té prdeli se rozhodl zakopat svůj rukopis, Metternich při četbě mlaskal blahem. „Úžasné, hrabě, tvůj rod pomáhal Habsburkům v dobách, kdy Evropa ještě neměla tušení o existenci téhle famílie. To se bude u dvora líbit.“

A tak náš rod vstoupil mezi rakouskou dvorskou elitu.